

Olethreutini 3

Phiaris

Phiaris umbrosana (Freyer)

**Germania:Württ.
Titisee/Neustadt
29.6.2010 E.Palm**

17-20 mm. Imago er aktiv fra sidst på eftermiddagen fra juni til først i juli. Længere mod syd i en 2. generation i august. Den bliver hurtigt slidt og hunnen ses sjældent. Den holder til i ellemoser. Kendelig på "bjælken" mellem båndene og de brede, lidt spidse vinger.

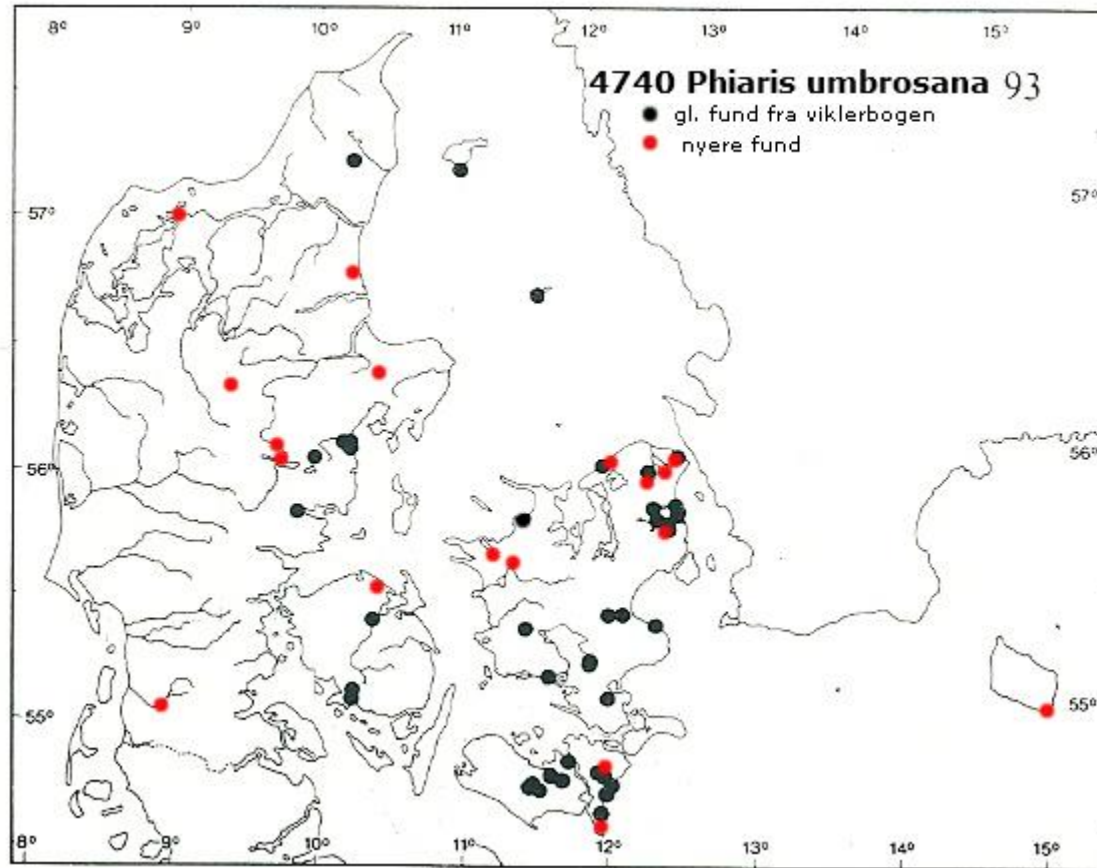
Phiaris umbrosana (Freyer)

Dania: LFM:
Gedesby
13.6.1981 E.Palm

Larven lever mærkelig nok ikke på El, men på lave planter f. eks. Mynte (*Mentha*) i april-juni.

Phiaris umbrosana (Freyer)

Udbredt i et bælte gennem det vestlige og centrale Europa undtagen England. Ikke i Norge, men i det østlige Sverige til den Botniske bugt og i det meste af Finland og Baltikum. I Danmark er arten uhyre lokal og manglende i mange områder. Kun i det østlige og sydlige Sjælland og LFM er der en del findesteder, men den optræder ofte hyppigt på findestederne.

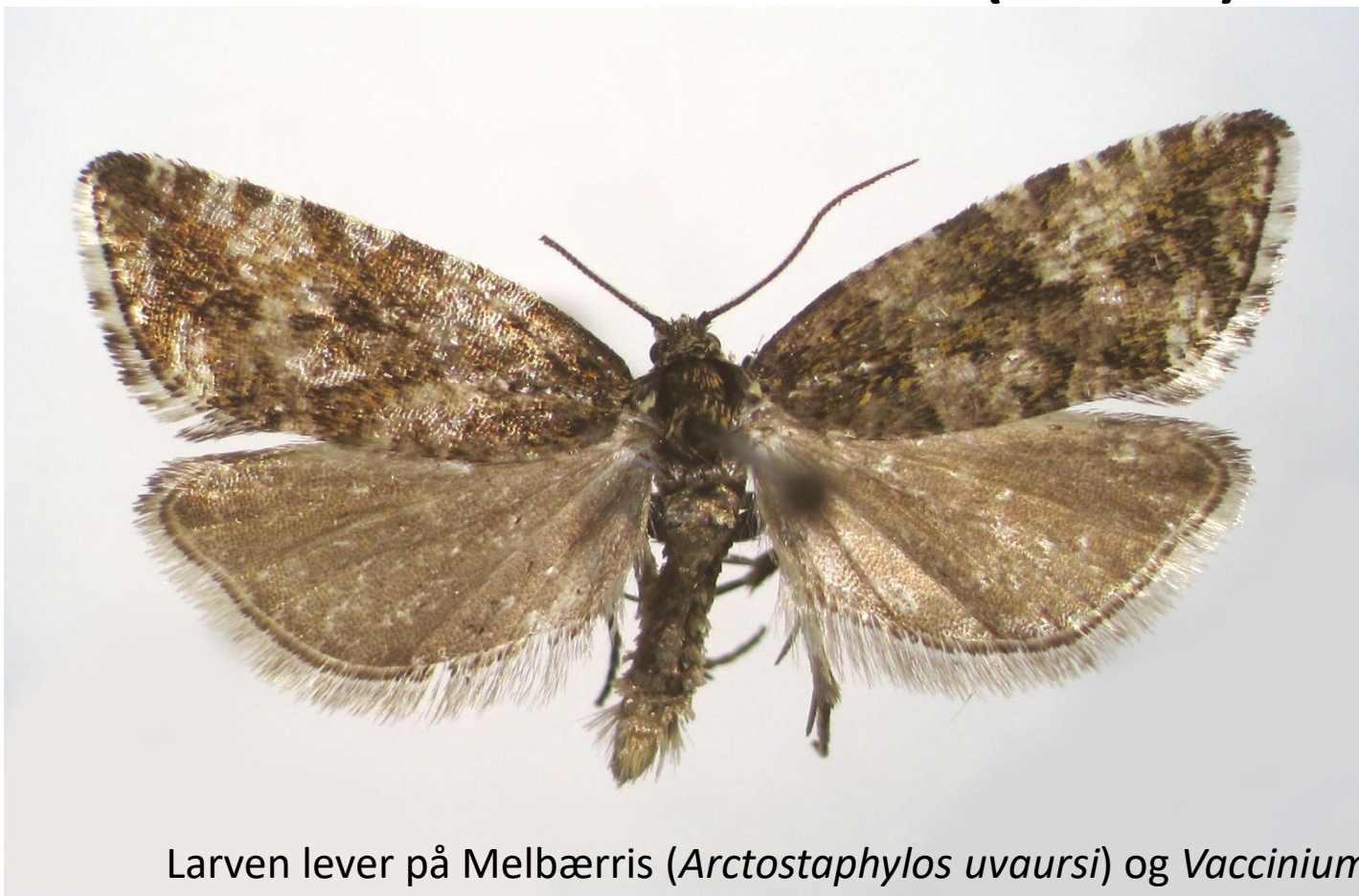
Phiaris obsoletana (Zett.)

Norway, Finmark
20km E. Bøgneiv
12.7.1999 A.madsen

16-20 mm. Meget variabel. Imago er aktiv også i dagtimerne. Den holder til i moser og i bjergområder fra midt i juni gennem juli og er lokalt talrig. Kendelig på det meget uregelmæssige ydre lyse bånd.

Phiaris obsoletana (Zett.)

Larven lever på Melbærris (*Arctostaphylos uvaursi*) og *Vaccinium* -arter i Mellemeuropa. Boreomontan. Udbredt i de centrale bjerge i Europa (dog ingen fund i nyere tid i Tyskland) og Skandinavien (til Ishavet), men også kendt videre mod øst til Mongoliet.

I Sverige kendt fra Småland og igen fra Stockholmstragten og mod nord.

Suecia Dlr.
Transtrandsfjället
Ö. Kalven
2.7.1990 E.Palm

Phiaris dissolutana (Stange)

Dania: NWZ: 12-17 mm. Imago er aktiv om eftermiddagen, men når de fleste andre viklere begynder at flyve holder den inde. Den
Dybesø/Rørvig flyver selv eller kan jages ud fra mosbegrøede fyrre-
22.7.1981 E.Palm stammer.

Phiaris dissolutana (Stange)

Dania: NWZ:
Dybesø/Rørvig
22.7.1981 E.Palm

Larven lever på mos der gror på fyr i juni, men er ikke ofte set.

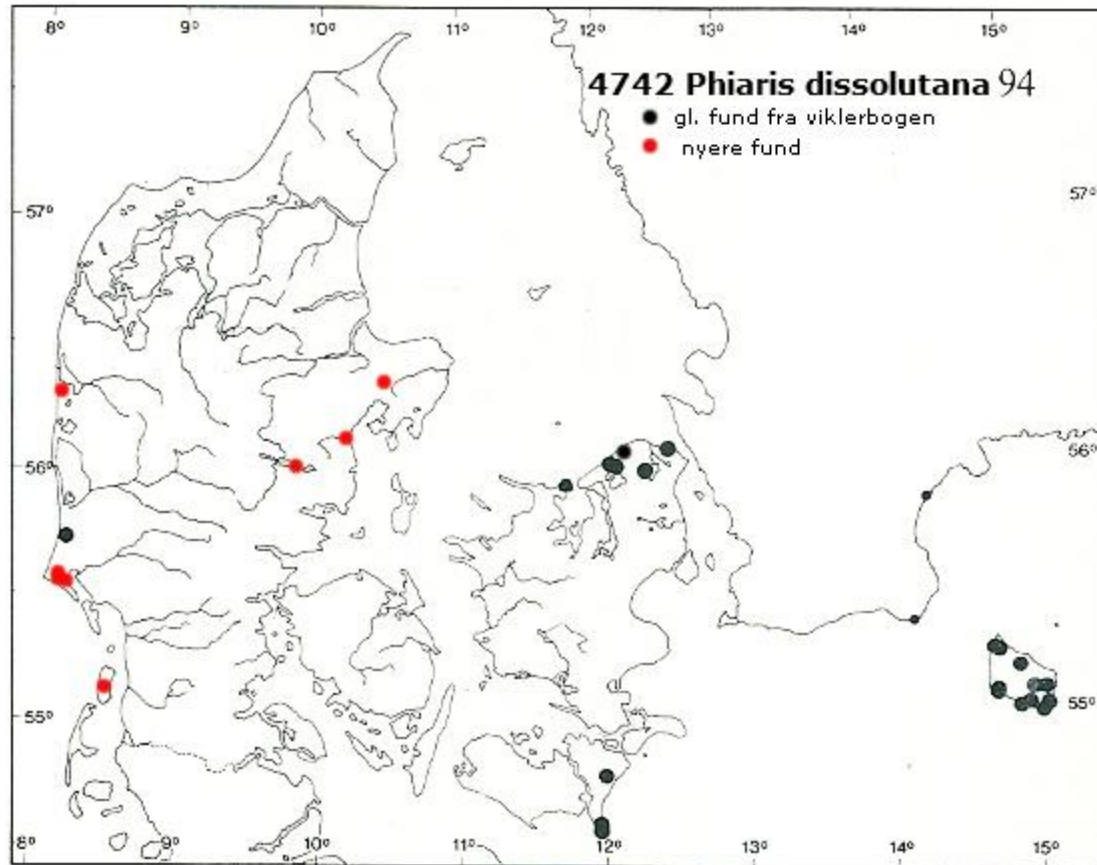
Phiaris dissolutana (Stange)

Dania: WJ, MG45
Oksby
27.6.2018 E.Palm

Der er to former. En kontrastrig og en mørk, næsten sort form. Der er nok flest mørke individer i Jylland.

Phiaris dissolutana (Stange)

Udbredt i de centrale og nordlige dele af Europa og videre til Korea. Meget sporadisk og uregelmæssig forekomst i Norge (omkring Oslo) og Sverige (kun i de sydligste, østligste og nordlige dele) og Finland. I Danmark er arten sjælden og kun fundet få steder. Dels på Bornholm, dels i det nordligste Sjælland og Falster. I Jylland er findestederne meget spredte. Hvor den forekommer er den ikke så sjælden.

Phiaris metallicana (Hb.)

**France (38) Isère
Rivier d'Allemont
7.7.2016 E.Palm**

16-20 mm. Imago er aktiv i eftermiddags- og aftentimerne fra midt i juni til juli. Den holder til i moser i skove. Den er ret konstant og derfor som regel let kendelig. Der er dog flere af de øvrige arter som varierer voldsomt og har former, som nærmer sig *metallicana*.

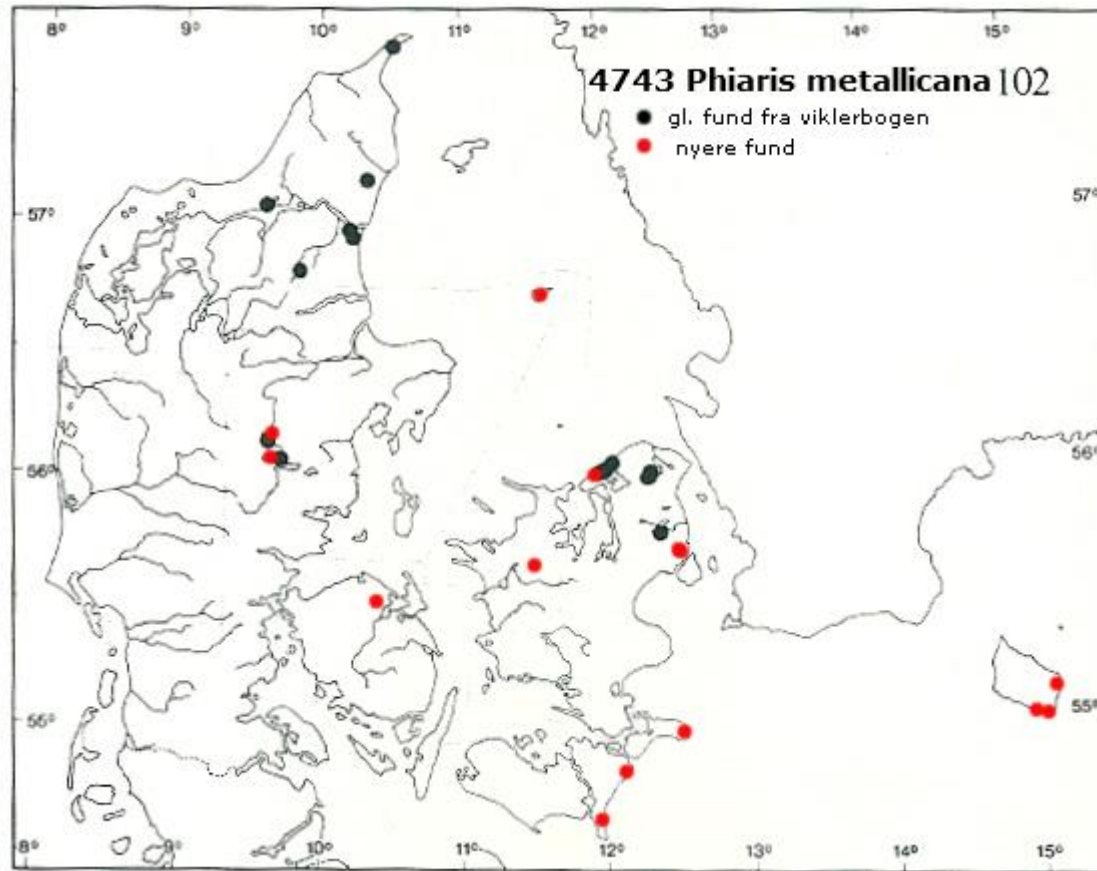
Phiaris metallicana (Hb.)

Dania: NEZ:
Liseleje •
22.7.1987 E.Palm

Larven er klækket fra Vintergrøn (*Pyrola*) i Danmark og i udlandet fundet på Blåbær (*Vaccinium myrtillus*). Den lever muligvis på visne blade og forpupper sig i de nærmeste grønne planter.

Phiaris metallica (Hb.)

Kendt fra de centrale og nordlige dele af Europa og videre i forskellige underarter og former til Kina og Japan. I Skandinavien når arten helt til Ishavet, men bliver sjældnere mod syd. I Danmark er arten kun bofast i det nordlige Sjælland (hvor den lokalt kan findes talrig (f. eks. i Grib Skov og Tisvilde Hegn)), det nordlige Jylland og Silkeborgområdet. I øvrigt kun kendt fra enkeltfund og strejfare.

Phiaris schulziana (F.)

4744

17-24 mm. Imago flyver fra sidst på eftermiddagen i juni til august. Om natten kommer den til lys. Den holder til på lyngheder og i skove på lysninger med lyng. Normalt let kendelig på størrelsen og den lyse plet.

DANIA, SJ, MG90
Råbjerg Plt.
7.8.2017 E Palm

Phiaris schulziana (F.)

DANIA, SJ, NF17
Frøslev Mose
3.8.2013 E.Palm

Larven lever overvintrende, indtil maj, i lodrette vævrør på lyng (*Calluna*). I det nordlige Skandinavien også på Tranebær (*Vaccinium oxycoccus*). Variationen er temmelig bred, hunnerne ofte mørkere

Phiaris schulziana (F.)

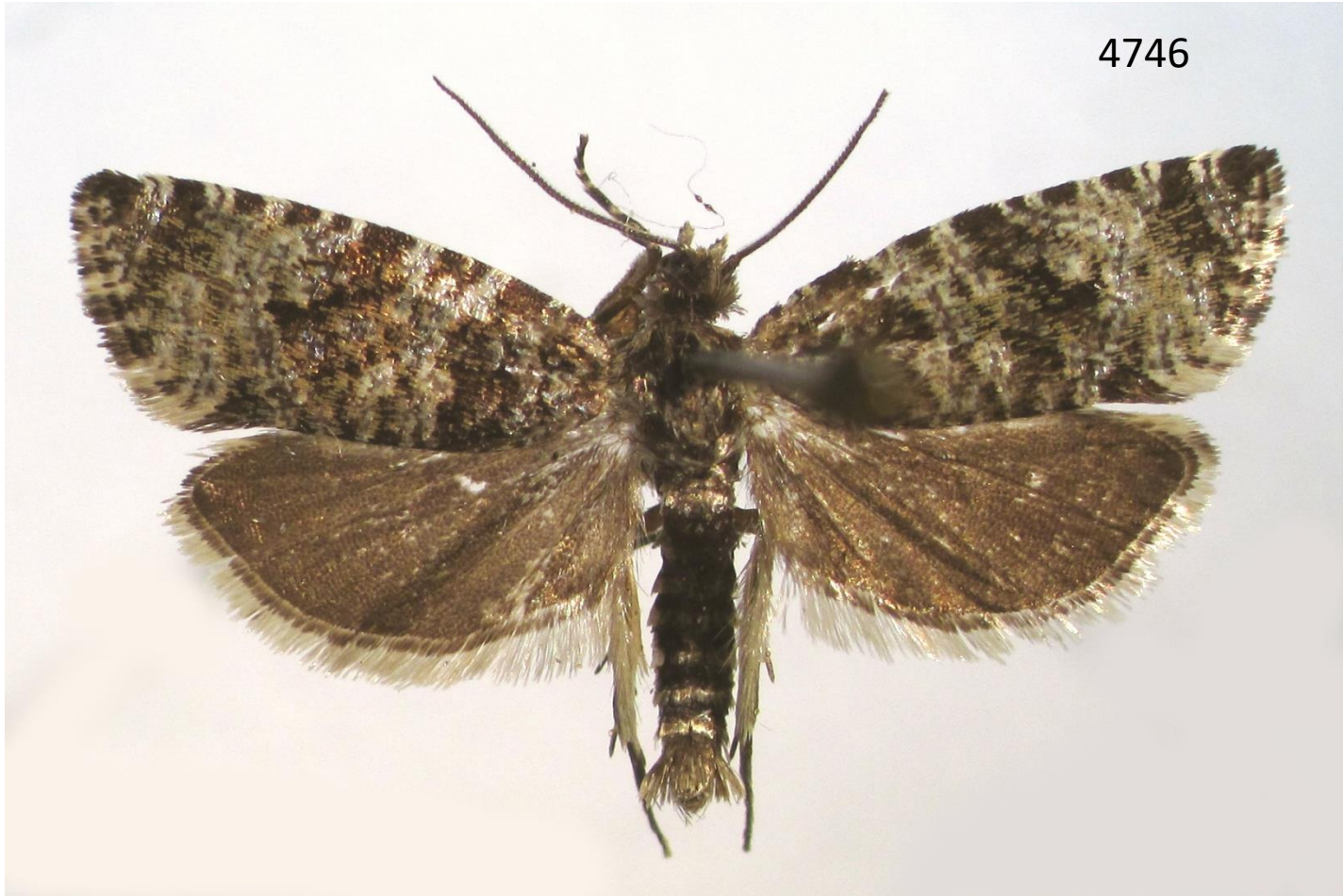

DANIA, B, WA09
Sommerodde
1.10.2016 E.Palm

Udbredelsen er holarktisk. I Skandinavien er arten almindelig overalt. I Danmark er arten også somme tider talrig på lyngarealer over hele landet.

Phiaris turfosa (H.-S.)

4746

**Dania: NEZ:Skiden-
dam/Teglstrup H.
20.6.1971 E.Palm**

15-17 mm. Lidt større i Centraleuropa. Imago er aktiv eller kan jages ud i dagtimerne fra sidst i maj gennem juni (i Sverige til august). Den hører til i højmoser. Der er ikke så megen variation og derfor er arten normalt kendelig, men flere af bjergarterne ligner ganske meget.

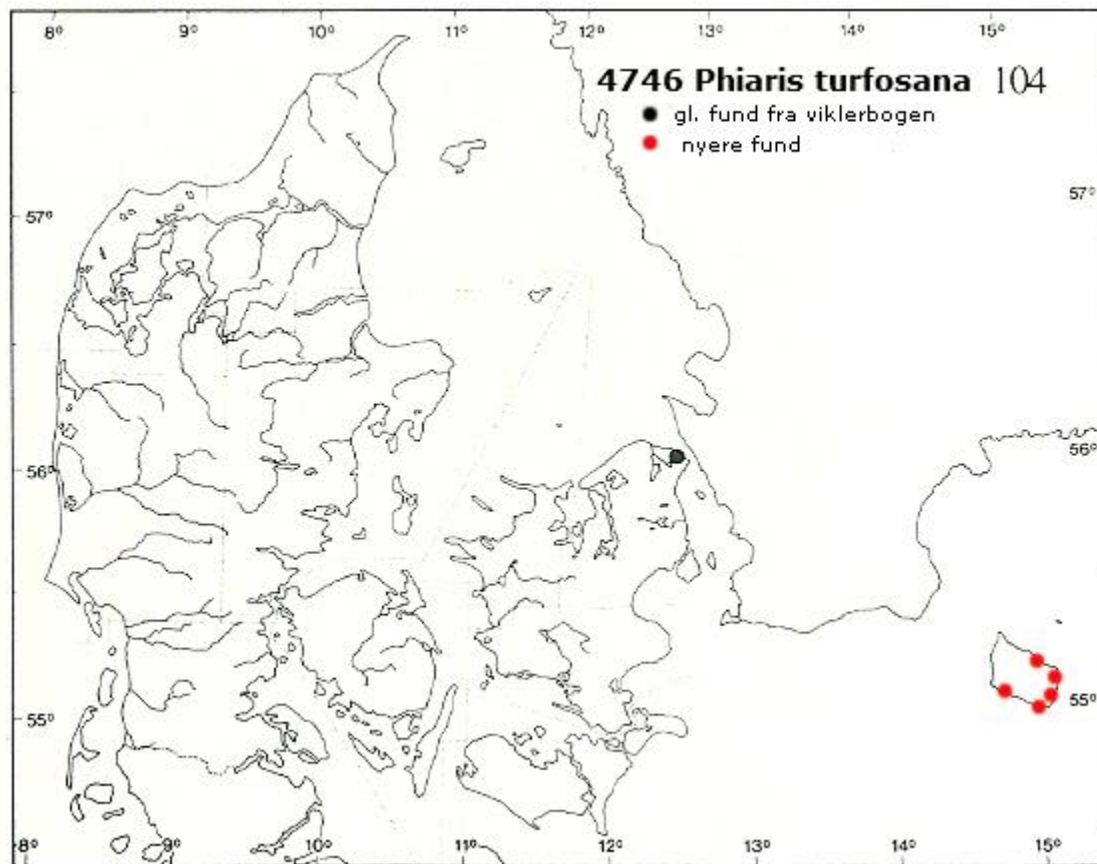
Phiaris turfosana (H.-S.)

**Dania: NEZ:Skiden-
dam/Tegstrup H.
12.6.1974 E.Palm**

Larven lever i vævrør blandt mos og æder de nærtstående lave planter. I Sverige nævnes Tranebær (*Vaccinium oxycoccus*) som foderplante. Sydpå nævnes en række andre planter.

Phiaris turfosana (H.-S.)

Kendt fra de nordlige og centrale dele af Europa, Fjernøsten, USA og Canada. I Skandinaven når arten til Ishavet. I Danmark først fundet i 1971 i Skidendam i Teglstrup Hegn, hvor den stadig er talrig. Derudover kun strejfe fra Bornholm (2 stk. 1984, 5 stk. 2006-10). I Tyskland er de nærmeste findester Oder og Berlin.

Phiaris heinrichana (McDun.)

= hyperboreana Karvonen

SUECIA To
16.7 1982
Jukkasjärvi
Luonattijänkä
RN 1707/7541
G. Palmqvist

17-20 mm. Imago flyver eller kan bankes ud af grene i bjergområderne i første halvdel af juli (Sverige). Den kan af og til findes i antal, hvor den forekommer. Temmelig let kendelig fra *bipunctana* (som er den eneste, der ligner) på størrelsen og de bredere lyse bånd. Diskalpunktet er sort og tydeligt.

Phiaris heinrichana (McDun.)

SUECIA To
Jukkasjärvi
UTM 34W DA8930
26.6 .1992
Ingvar Svensson

Larven er ukendt, men formodes at leve på Blåbær (*Vaccinium myrtillus*). Kendt fra Skandinavien (de arktiske egne og omkring Dalarna), den polare del af Ural og Sibirien. Også Canada og Alaska.

Phiaris micana og palustrana

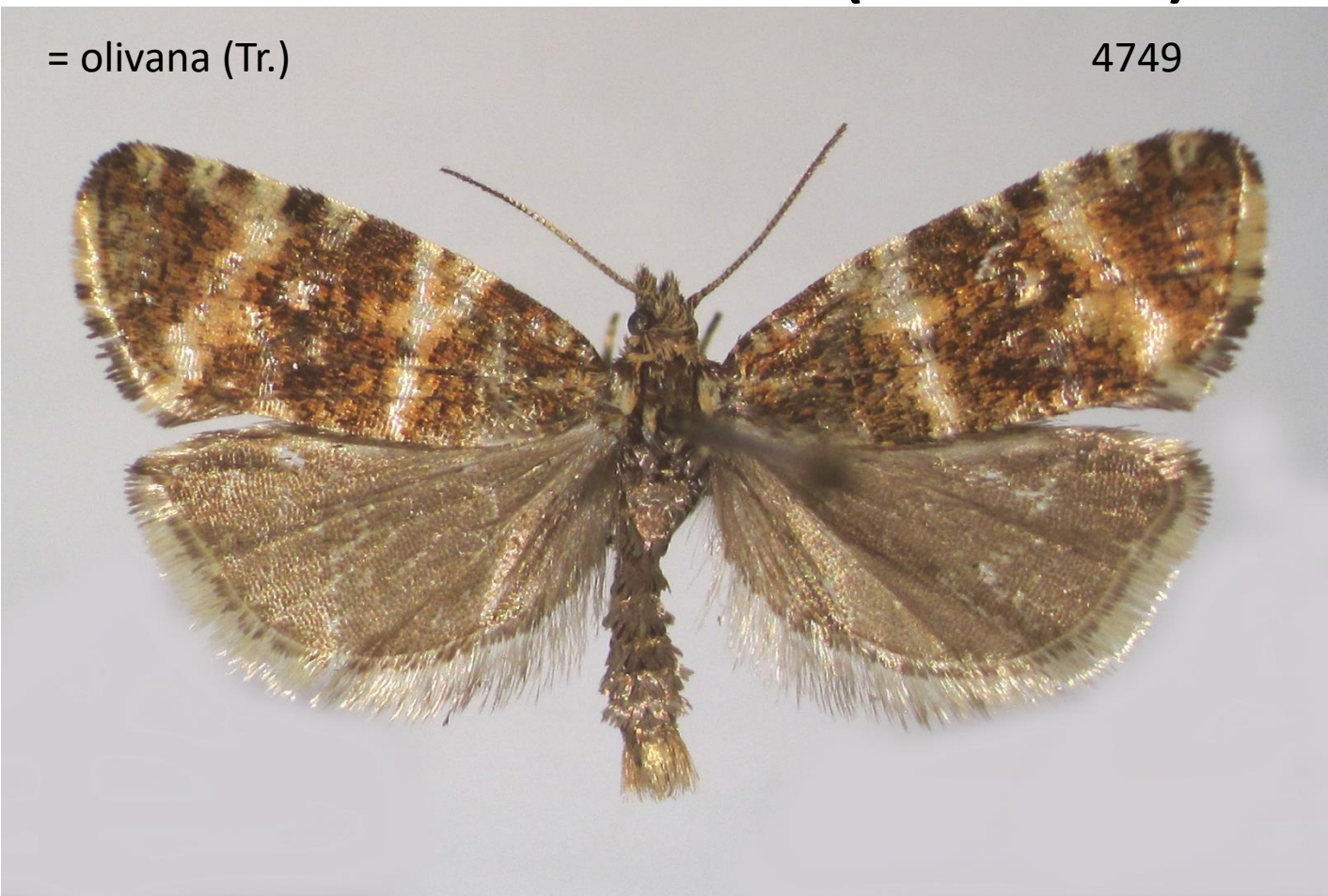
P. micana t.v. og *palustrana* t.h. Begge arter er meget variable og af nogenlunde samme størrelse. *P. micana* har lidt mere sølvstænk i båndene, og det indre tværbånd har ikke en midterlinje som *palustrana*. Ydre tværline står også et sving lige før vingehjørnet for neden hos *palustrana* som *micana* savner.

Phiaris micana (D. & S.)

= olivana (Tr.)

4749

15-18 mm (hunnen er meget mindre; helt ned til 11 mm). Imago er aktiv i dagtimerne og flyver eller kan bankes ud fra højmoser eller højmose-lignende steder fra juni til august. Den er flyvelysten og kan også findes enkeltvist langt fra habitaterne. Den kan også en sjælden gang dukke op på lyset.

Dania: NWJ:
Sevel •
30.6.1980 E.Palm

Phiaris micana (D. & S.)

Larven lever overvintrende indtil juni på tørvemosser og andre lave planter.

Dania: SJ:
Tinglev Mose
24.6.1980 E.Palm

Phiaris micana (D. & S.)

Dania: NWJ:
Sevel •
30.6.1980 E.Palm

Variationen er særdeles bred og somme tider dukker eksemplarer op, som er svære at bestemme, men findesteder giver oftest et godt fingerpeg.

Phiaris micana (D. & S.)

Austria: N.-Tirol
Walchsee
15.6.2011 E.Palm

Den mindre hun er også som regel meget stærkere tegnet. Udbredt i de centrale og nordlige dele af Europa. Den går mod nord næsten til Ishavet. I Danmark er arten lokalt talrig på findestederne.

Phiaris palustrana (Lien. & Zell.)

Dania: NWZ.
Dybesø/Rørvig
22.7.1981 E.Palm

11-16 mm. Hunnen er markant mindre end hannen. Imago er aktiv i dagtimerne i (juni)-juli på åbne arealer eller lyse skove. Den kommer også ind i mellem til lys.

Phiaris palustrana (Lien. & Zell.)

DANIA, SJ, MG90
Råbjerg Pt.
27.6.2017 E.Palm

Larven lever i maj-juni på mos (der nævnes *Dicranum*).
Den er sjældent set.

Phiaris palustrana (Lien. & Zell.)

Variationen er betragtelig både i farve og tegningsmønster.

Dania: NEJ, NJ88
Lodskovvad
7.6.2018 E.Palm

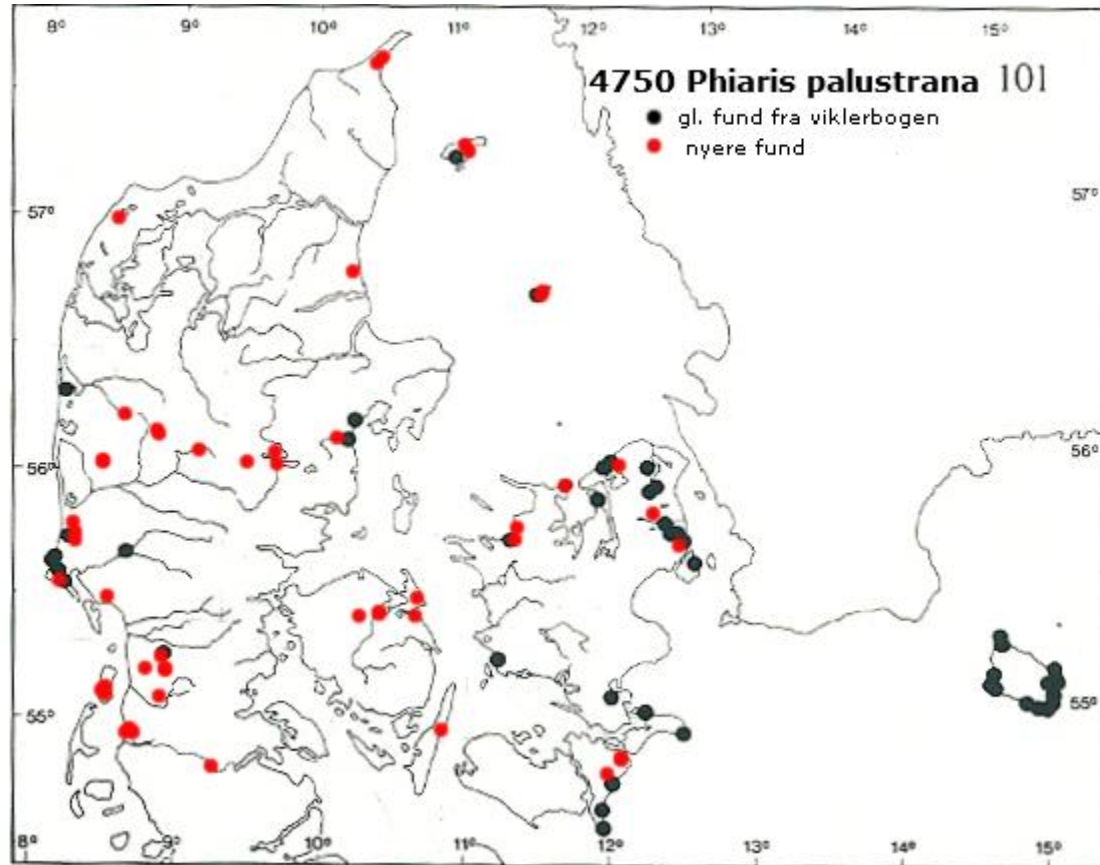
Dania: SJ, MG92
Fårmandsbjerget
9.7.2014 E.Palm

Suecia Dlr.
Transtrandsfjället
Ö. Kalven
2.7.1990 E.Palm

Phiaris palustrana (Lien. & Zell.)

Udbredt i de centrale og nordlige dele af Europa og Sibirien. Også Alaska. Udbredt i hele Skandinavien, de fleste steder ikke almindelig. I Danmark er udbredelsen også ret spredt. Den er dog nu fundet i alle distrikter. Måske er den blevet almindeligere i de senere år. Den er ikke almindelig.

Phiaris septentrionana (Curtis)

= schaefferana (H.-S.)

4751

13-16 mm. Imago er aktiv i dagtimerne fra sidst i juni til midt i juli i moser, specielt i birkeregionen i bjergene, men findes helt op over trægrænsen. Arten ligner *P. turfosana* men mangler det skrå tværbånd i den ydre vingedel.

FENNIA Li: Inari 753 :51 K-PÄÄ
10 7 19 79
E. Laasonen leg.

Larven angives at leve overvintrende på mos. Arten er boreoalpin og holarktisk. Den kendes fra Skandinaviens og Centraleuropas bjerge. Til Sibirien. Også Canada og Alaska.

Phiaris stibiana (Guenée)

15-18 mm. Imago er aktiv i dagtimerne fra sidst i maj gennem juni og juli i Centraleuropa. Larven overvintrer og kan findes indtil maj på blomster og frugter af en lang række planter og træer. Der nævnes: *Rubus*, *Prunus spinosa*, *Alnus*, *Vaccinium* etc.

Arten kendes fra Europa (men ikke i Storbritannien eller Skandinavien) og videre til Kina. De nordligste findesteder ligger i Belgien, Tyskland (Sachsen-Anhalt og Thüringen mod øst) og Polen. Arten minder lidt om *metalicana* men det ydre tværbånd deler sig i to.

Phiaris scoriana (Guenée)

13-17 mm. Imago er aktiv fra om eftermiddagen i (juni)-juli i bjerg-områder. Larven lever i stænglerne af Snerre (*Galium*) fra august til maj. Den kendes fra Alperne (i Tyskland kun gamle fund fra Bayern) og Tatra-bjergene, men **ikke** fra Skandinavien som påstået af Razowski. Den er sjælden overalt. Let kendelig.

Schweiz, Wallis
Grimsepalas, 2000
4.7.2011 E.Palm

Phiaris bipunctana (F.)

4755

Dania: NEJ, NJ77
Tolne Bakker
30.5.2018 E.Palm

14-17 mm (op til 20 i Centraleuropa). Imago er aktiv fra om eftermiddagen, hvor den flyver eller kan jages ud af blåbærrene fra sidst i maj gennem juni. I Skandinavien ofte i granskove og højmoser.

Phiaris bipunctana (F.)

Suecia: Dlr.: Äppel-
bo/Storkyan
26.6.1995 E. Palm

Larven lever i maj mellem blade af Blåbær (*Vaccinium myrtillus*), andre steder også af Tyttebær (*V. vitis-idaea*), *Rhododendron* og Vintergrøn (*Pyrola*).

Phiaris bipunctana (F.)

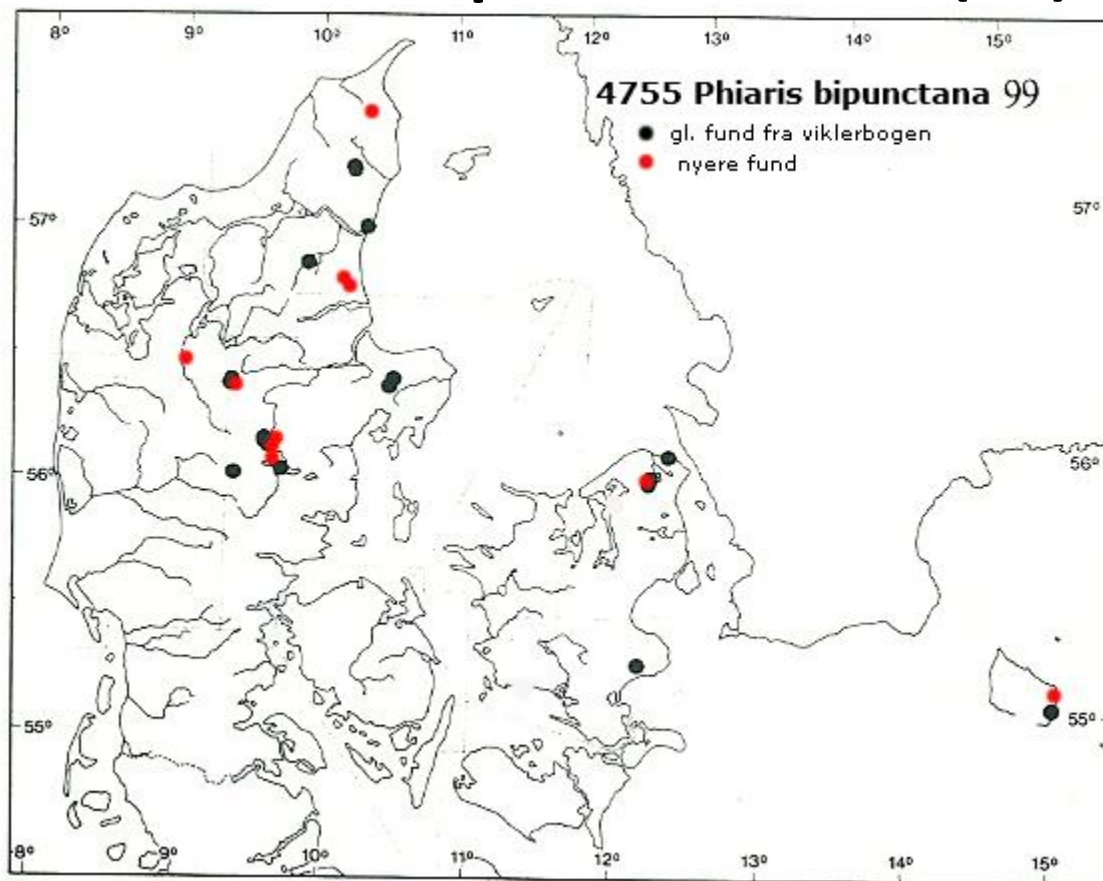

Dania: EJ:Hårup
Silkeboig 16-30.
5.1981 U.Seneca

Der er ikke meget forskel på kønnene, men en del variation specielt i afgrænsningen af de inderste hvide bånd. Tværbåndene er smallere og grundfarven mere sort end hos *heinrichiana*.

Dania: NEJ, NJ77
Tolne Bakker
30.5.2018 E.Palm

Phiaris bipunctana (F.)

Udbredt i de centrale og nordlige dele af Europa til Fjernøsten. I Skandinavien til Ishavet. Her er den almindelig. Det er den ikke i Danmark, selv om den af og til kan træffes i antal på lokaliteterne. På Bornholm og i SZ er der truffet enlige strejfer, i NEJ var arten tidligere talrig i Grib skov men ikke set mellem 1973 og 1986. De aktuelle findesteder, hvor arten stadig forekommer, ligger i det centrale og nordlige Jylland (omkring Silkeborg og i NEJ).